

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
texnologiya fani o'qutuvchisi

_____ *ning*
2023-2024-o'quv yiliga 5-sinf o'g'il
bolalar uchun

DARS
ISHLANMALARI

“TASDIQLAYMAN”

O‘IBDO‘ _____

2023-2024-o‘quv yili uchun tuzilgan texnologiya fanidan taqvimiy mavzu rejasi

№	Mavzu nomi	Soat	Sana	Izoh
I chorak				
1.	Mehnat jarayonini tashkil etishda texnika va texnologiyalarning o‘rni va roli.	1		
2.	Mehnat jarayonini tashkil etishda texnika va texnologiyalarning o‘mi va roli.	1		
3.	Texnika turlari.	1		
4.	Texnikaning klassifikatsiyasi va tavsiflari.	1		
5.	Texnik tizimlar haqida tushuncha.	1		
6.	Texnologik mashinalar.	1		
7.	Texnikaning asosiy konstruktiv elementlari. Texnikaning ishchi organlari.	1		
8.	Nazorat ishi №1	1		
9.	Trasnpot vositalarini konstruksiyalash va modellashtirish.	1		
10.	Trasnpot vositalarini konstruksiyalash va modellashtirish.	1		
11.	Yog‘ochga ishlov berish ustaxonasining tuzilishi.	1		
12.	Yog‘ochga ishlov berish ustaxonasining tuzilishi.	1		
13.	Yog‘ochga ishlov berishda ish o‘rnini tashkil etish va xavfsizlik texnikasi qoidalari.	1		
14.	1-amaliy mashg‘ulot: Duradgorlik dastgohiga ish qismlarini mahkamlash usullarini o‘rganish.	1		
15.	Yog‘och konstruksion material sifatida.	1		
16.	Nazorat ishi №2	1		
17.	Yog‘ochga ishlov berish stanoklari va ularning turlari.	1		
18.	Yog‘och materiallaridan buyum yasash bosqichlari.sbob-uskuna va moslama turlari.	1		
II chorak				
19.	Duradgorlik buyumlari detallarini tayyorlash.	1		
20.	Duradgorlik buyumlari detallarini tayyorlash.	1		
21.	2-amaliy mashg‘ulot: To‘g‘ri tirmoqli birikma hosil qilishni o‘rganish.	1		
22.	2-amaliy mashg‘ulot: To‘g‘ri tirmoqli birikma hosil qilishni o‘rganish.	1		
23.	3-amaliy mashg‘ulot: Tampon tayyorlash.	1		
24.	Nazorat ishi №3	1		
25.	Metallga ishlov berish ustaxonasining tuzilishi. Xavfsizlik texnikasi qoidalari.	1		
26.	4-amaliy mashg‘ulot: Chilangarlik dastgohi va tiskisi tuzilishini o‘rganish.	1		
27.	Metallning turmushda va iqtisodiyot tarmoqlaridagi ahamiyati, tuzilishi va turlari, sohalari.	1		
28.	Metall va uning qotishmalari. Qora va rangli metallar.	1		
29.	Metallarning tashqi ko‘rinishi va o‘ziga xos belgilari. 5-amaliy mashg‘ulot: Metall va uning qotishmalari xususiyatlarini o‘rganish. Asbob-uskuna, moslama va stanok turlari.	1		
30.	Nazorat ishi №4	1		
31.	Metallga ishlov berish turlari (rejalash, kesish, to‘g‘rilash,	1		

	bukish).			
32.	6-amaliy mashg'ulot: Yupqa metallarni rejalash, kesish,	1		
III chorak				
33.	Yumshoq simlarga ishlov berish.	1		
34.	7-amaliy mashg'ulot: Yumshoq simlardan halqa hosil qilish.	1		
35.	Metall va yupqa simlardan har xil buyumlar yasash.	1		
36.	8-amaliy mashg'ulot: Metall va yupqa simlardan xomut va prujina yasash.	1		
37.	Kompozit materiallar va ularning turlari, foydalanish qoidalari.	1		
38.	Xavfsizlik texnikasi. Kompozit materiallarga ishlov berishda ishlatiladigan asbob-uskuna va moslamalar.	1		
39.	Asbob-uskuna va moslamalar. xavfsizlik texnikasi qoidalari.	1		
40.	Polimer loydan suvenir yasash.	1		
41.	9-amaliy mashg'ulot: Polimer loyidan kitobcha shaklidagi brelok yasash.	1		
42.	Nazorat ishi №5	1		
43.	3D ruchkada har xil uch o'lchamli obektlar yasash.	1		
44.	10-amaliy mashg'ulot: 3D ruchkada foydalanib turli geometrik shakllar yasash.	1		
45.	Energiya turlari (mexanik, elektr, Quyosh va Atom energiyasi).	1		
46.	Elektr dvigatellar (motorlar). Batareyalar va ularning turlari.	1		
47.	Gidravlik uzatmalar.	1		
48.	Gidravlik uzatmalar.	1		
49.	Loyiha ishi va uning bosqichlari. Loyiha ishi: Harakatlanuvchi sodda mexanizmlarni loyihalash va yasash.	1		
50.	Nazorat ishi №6	1		
51.	Mexatronika haqida tushuncha.	1		
52.	Oddiy mexanizmlar.	1		
IV chorak				
53.	Aylanma harakatlanuvchi sodda mexanizm yasash.	1		
54.	Karusel. Karusel tezligini oshirish.	1		
55.	11-amaliy mashg'ulot: Aylanma harakatlanuvchi sodda Karusel yasash.	1		
56.	Robotlarning atrof-muhit bilan o'zaro aloqasi.	1		
57.	Asosiy algoritmik konstruksiyalar.	1		
58.	12-amaliy mashg'ulot: Asosiy algoritmik konstruksiyalar.			
59.	Robototexnik tizimni loyihalash. 12-amaliy mashg'ulot: Otto robotini yig'ish. Robotlar musobaqasi.	1		
60.	Nazorat ishi №7	1		
61.	Robototexnik tizimni loyihalash.			
62.	13-amaliy mashg'ulot: Otto robotini yig'ish. Robotlar musobaqasi.			
63.	Robototexnik tizimni loyihalash.			
64.	14-amaliy mashg'ulot: Otto robotini yig'ish. Robotlar musobaqasi.			
65.	Oila iqtisodiyotining inson hayotidagi o'rni.			
66.	Nazorat ishi №8.			
67.	Loyiha ishi: Eko parkni tashkil qilish.			
68.	Loyiha ishi: Eko parkni tashkil qilish.			

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Mehnat jarayonini tashkil etishda texnika va texnologiyalarning o‘rni va roli.

Darsning maqsadi:

Ta’limiy maqsad: o‘quvchilarga yangi mavzu bo‘yicha yangi bilimlar berish, turli xil materiallardan yanada chiroyli buyumlarni, turli mexanizmlar asosida harakatlanuvchi sodda jihozlar yasash texnologiyalarini o‘rgatish, yangi materiallar va ularning xossalari, xususiyatlarini hamda texnik obyekt va texnologik jarayonlarga oid ma’lumotlarni o‘rgatish, asbob-uskuna, moslama va stanoklardan foydalana olish avtomatlashtirilgan mashina va mexanizmlar asosida ishlarni tashkil etish boshqarish bo‘yicha dastlabki bilimlar berish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarni kelajak hayotida muhim o‘rin egallaydigan amaliy mehnat faoliyatiga tayyorgarlik ko‘rish hamda o‘zini qiziqqan kasb-hunar turlaridan birini to‘g‘ri tanlashi, o‘quv ustaxonalarida guruhlariga bo‘linib ishlash, to‘garak a‘zolari bilan vazifalarni muhokama qilish, ularni amalga oshirish, jamoaviy yoki mustaqil ravishda amaliy ishlarni belgilangan xavfsizlik texnikasi qoidalariga amal qilgan holda bajarishni o‘rgatish.

Rivojlantiruvchi maqsad: berilgan topshiriqlarni bajarish jarayonida ma’lumotlarni qidirish, bajarish tartibini eslash, axborotlardan foydalanish, sinfdoshlar va kattalar bilan o‘zaro muloqot qilishni va bir-biriga yordam berish, kelishib ishlash, zamonaviy texnika va texnologiyalar, turli yog‘och, metall va kompozit materiallarga ishlov berish, harakatlanuvchi oddiy mexanizmlardan foydalanib turli buyumlar yasash usullarini o‘zlashtirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

kundalik faoliyatda uchraydigan hujjatlar bilan ishlay olish.

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o‘qib-o‘rganish uchun fan to‘garaklariga qatnashish, kutubxonada mutolaa qilish orqali bilimni mustaqil ravishda oshirib borish; o‘z sog‘ligini asrash.

Dars turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi, amaliy, nazariy, aralash, noan‘aviy, ananaviy.

Dars uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Dars metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Dars jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

№	Bo‘limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O‘tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O‘quvchilarni rag‘batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish yo‘qlama qilish, o‘quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish, dars uchun yetarli miqdorda zarur ashyolarni hozirlash.

Doskaga dars mavzusi va tegishli ma’lumotlar yozib qo‘yiladi.

II. Darsning borishi:

Mamlakatimizda xalq hunarmandchiligi qadimdan rivojlangan bo‘lib, yog‘ochga ishlov beruvchi hunarmandlar duradgorlar, naqqoshlar, ganchkorlar, yog‘och o‘y ma korlar deb atalgan bo‘lsalar, metallga qizdirib ishlov beruvchi hunarmandlar temirchilar, sovuq holda ishlov beruvchi hunarmandlar chilangarlar deb atalgan. Xalq hunarmandchiligi har bir xalqning, tarixiy rivojlanishi, milliy qadriyatlarini

ifodalaydigan soha bo'lib, uning ma'naviy, moddiy va madaniy merosi hisoblanadi. Bugungi kunda ish qurollarining takomillashishi, yangidan yangi moslama va mexanizmlarning ixtiro etilishi tufayli qo'l mehna tini yengil lash tiradigan, mehnat unumini oshirish imkonini beradigan mashinalar yaratildi. Mashinasozlik sanoati va uning barcha tarmoqlarini taraqqiy etishi, ishlab chiqarishning mexanizatsiyalashtirilishi va avtomatlashtirilishi yog'och va metallga ishlov berish sohasidagi ishlarning takomilla shishiga va tarmoqlanishiga katta ta'sir ko'rsatdi.

Mexanizatsiyalash darajalari

1

Qisman mexanizatsiyalash

– bajaradigan ishlarni mashinalar yoki mexanizmlar yordamida qo'lda amalga oshirilishi;

2

Murakkab mexanizatsiyalash

– ishchi tomonidan mahsulotni ishlab chiqarish jarayonini mashinalarda bajarilishining boshqarilishi;

3

Avtomatlashtirish

– ishlab chiqarishni mexanizatsiyalashning eng yuqori darajasi bo'lib, unda malakali ishchi avtomatlashtirilgan mashina va mexanizmlar orqali faqat ishlab chiqarish jarayonini tashkil etadi va boshqaradi.

III. Mustahkamlash:

1. Yog'och va metalldan buyum yasovchi hunarmandlar bajargan ish usullariga ko'ra qanday nomlar bilan atalgan?
2. "Mexanizatsiya" so'zi ma'no jihatidan nimani anglatadi?

IV. Baholash: o'quvchilarni yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'batlantirish.

V. Uyga vazifa: mavzuga oid tasvirlar ishlash.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Mehnat jarayonini tashkil etishda texnika va texnologiyalarning o‘mi va roli.

Darsning maqsadi:

Ta’limiy maqsad: o‘quvchilarga yangi mavzu bo‘yicha yangi bilimlar berish, turli xil materiallardan yanada chiroyli buyumlarni, turli mexanizmlar asosida harakatlanuvchi sodda jihozlar yasash texnologiyalarini o‘rgatish, yangi materiallar va ularning xossalari, xususiyatlarini hamda texnik obyekt va texnologik jarayonlarga oid ma’lumotlarni o‘rgatish, asbob-uskuna, moslama va stanoklardan foydalana olish avtomatlashtirilgan mashina va mexanizmlar asosida ishlarni tashkil etish boshqarish bo‘yicha dastlabki bilimlar berish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarni kelajak hayotida muhim o‘rin egallaydigan amaliy mehnat faoliyatiga tayyorgarlik ko‘rish hamda o‘zini qiziqqan kasb-hunar turlaridan birini to‘g‘ri tanlashi, o‘quv ustaxonalarida guruhlariga bo‘linib ishlash, to‘garak a‘zolari bilan vazifalarni muvofiq qilib qilish, ularni amalga oshirish, jamoaviy yoki mustaqil ravishda amaliy ishlarni belgilangan xavfsizlik texnikasi qoidalariga amal qilgan holda bajarishni o‘rgatish.

Rivojlantiruvchi maqsad: berilgan topshiriqlarni bajarish jarayonida ma’lumotlarni qidirish, bajarish tartibini eslash, axborotlardan foydalanish, sinfdoshlar va kattalar bilan o‘zaro muloqot qilishni va bir-biriga yordam berish, kelishib ishlash, zamonaviy texnika va texnologiyalar, turli yog‘och, metall va kompozit materiallarga ishlov berish, harakatlanuvchi oddiy mexanizmlardan foydalanib turli buyumlar yasash usullarini o‘zlashtirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

texnologiyaga oid atamalarni xorijiy tillarda o‘rganish, so‘z boyligini oshirib borish; jamoa bilan ishlashda jamoa fikrini qo‘llab-quvvatlash, o‘z hissasini qo‘sha olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

yurish-turishda madaniy me‘yorlarga amal qilish. turli yo‘nalishdagi san‘at asarlarini tushuna olish va undan zavqlanish;

Dars turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi, amaliy, nazariy, aralash, noan‘aviy, ananaviy.

Dars uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Dars metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Dars jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

№	Bo‘limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O‘tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O‘quvchilarni rag‘batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish yo‘qlama qilish, o‘quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish, dars uchun yetarli miqdorda zarur ashyolarni hozirlash.

Doskaga dars mavzusi va tegishli ma’lumotlar yozib qo‘yiladi.

II. Darsning borishi:

Texnologiya– yunoncha ikki so‘zdan – “texnos” (techne) – mahorat, san‘at va “logos” (logos)– fan, ta’limot so‘zlaridan tashkil topgan. Texnologiya ish usullarini, uning rejimini, harakatlar ketma-ketligini o‘z ichiga oladi. Mehnat jarayonida texnika va texnologiyalarning roli mahsulot tayyorlashning eng zamonaviy va samarali usullarini yaratishdan iborat. Fan va texnika rivojlanib borgan sari texnika va

texnologiyalarning o'rnini va roli oshishi natijasida texnologiyalar ham yangilanib va o'zgarib bormoqda. Bu esa inson qo'l mehnatini yengillashtirishga, mehnat unumdorligini oshirishga, sifatli mahsulot ishlab chiqarishga xizmat qilmoqda.

Mexanizatsiya so'zi inglizcha bo'lib, "mechnization" – mexanizat siyalash tirish ma'nosini bildiradi. Bu ishlab chiqarish va texnika taraqqiyotining asosiy yo'nalishlaridan biri bo'lib, sanoat ishlab chiqarishida va davlat hayotining boshqa sohalarida turli mexanizmlardan keng foydalanishni o'z ichiga oladi. Ushbu atama mexanizmlar yordamida amalga oshiriladigan jara yon yoki ishini anglatadi.

Mexanizatsiyaning ijtimoiy-iqtisodiy samarasi ishlab chiqarish usuliga bog'liq.

Ishlab chiqarishning mexanizatsiyalash tirilishi va avtomatlash tirilishidan qat'i nazar, bunda albatta, asbob-uskuna, mexanizm va mashinalarni, stanoklarni ishga sozlash, ta'mirlash kabi ishlar qo'lda bajariladi. Mexanizatsiyalash darajalari 1-shaklda berilgan.

Mehnat jarayonini tashkil etish – mahsulot ishlab chiqarishda ishlarni belgilangan tartib-qoidalar va xavfsizlik texnikasi hamda sanitariya-gigiyena talablari asosida olib borishdan iborat.

Texnikaso'zi yunoncha "techne" – san'at, ustalik, mahorat kabi ma'nolarni anglatadi. Kengroq ma'noda oladigan bo'lsak:

SUT MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQRARISH LINIYASI

III. Mustahkamlash:

1. Mexanizatsiyalash darajalarining bir-biridan farqi nimada?
2. Texnika va texnologiya deganda nimani tushunasiz?

IV. Baholash: o'quvchilarni yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'batlantirish.

V. Uyga vazifa: mavzuga oid tasvirlar ishlash.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

*v**eb**-saytimiz: **Zokirjon.com***

Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi. Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi

Texnologiya fanidan 5-sinflarga konspektni to‘loq holda olish uchun telegramdan yozing.

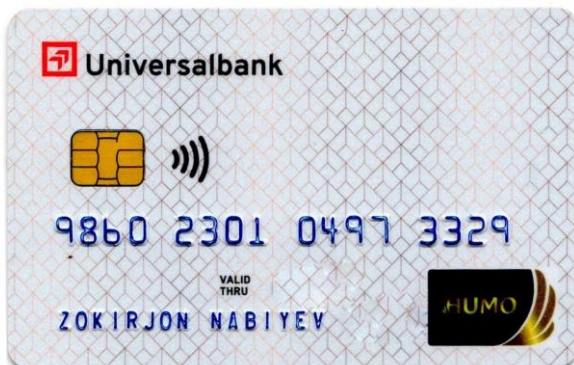
Narxi: 30 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To‘liq holda olganingizdan so‘ng:
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**